

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера
За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера на по године 6 перпера.
За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.

Претплата се прима само у годишњим и полугод. роковима.
Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25. пр.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: Д-р Иво Јовић

Претплата се шаље поштом уз помоћу администрације „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручије, г. Вељу Рамадановићу, к. п. агенту у Нотор. Дописи се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају. Огласи се шаљу администрацији и плаћају се: за сваку ријеч или број од пет цифара из четит слова по 4 паре за први пут, а за сваки даљи пут по 2 паре, из ниских слова сразмјерно више.

СЛУЖБЕНИ ДИО

ПРЕТПИСИ

Г. Заступника Министра Просвјете и Црква. Послова

— Претписом Г. Заступника Министра Просвјете под данашњим бројем 2918. постављени су за контрактуалне учитеље: Зарија Јоксимовић у Трепчи; Радоја Пешић у Речинама; и Михаило Куртовић на Жабљаку.

— Претписом Г. Заступника Министра под данашњим бројем 2919. премјештен је по потреби службе на основу чл. 45. закона о народним школама г. Миливоје Јоксимовић, учитељ у Трепчи за учитеља у Подбишћу.

— Претписом Г. Заступника Министра од 26. августа П. Бр. 2917. разријешен је од дужности учитељског заступника у Горњим Рудинама г. Антоније Јакшић, а на мјесто његово постављен је за учитељског заступника г. Божо Милатовић, бив. учитељски заступник у истом мјесту.

П. Бр. 2918. Из канцеларије Министарства Просвјете и Црквених Послова, 27. августа 1911. год., Цетиње.

ПРЕТПИС

Г. Заступника Министра Просвјете и Црква. Послова

— Претписом Г. Заступника Министра Просвјете под данашњим бројем 2910. постављени су на основу чл. 68. закона о народ. школама:

У Западној Школској Области

за сталне управитеље:
Никола Стојковић у Улцињу.
за привремене:

Гојко Јакшић на Грахову;
Милош Поповић на Кчеву; и
Томо Кажич на Граду.

У Источној Школ. Области

за сталне:
Стеван Бојовић у Краљима;
Миличко Кастратовић у Г. Морачи;
Милија Ђулафић у Полићима; и
Милутин Поповић на Ублима.

У Сјеверној Школ. Области

за сталне:
Јован Пешић на Дан. Граду;
Стеван Дедовић у Жупи Никшићкој;
Илија Мијушковић у Озринићима;
Миладин Зечевић у Брезовику; и
Радуле Ивановић у Барама Шумановића.

за привремене:
Михаило Ђуровић у Шавнику; и
Мирко Бацковић на Богетићима.
П. Бр. 2910. Из канцеларије Министарства Просвјете и Црквених Послова, 2. септембра 1911. год., Цетиње.

ПРЕТПИСИ

Г. Заступника Министра Просвјете и Црква. Послова

Претписом п. бр. 2964. од 2. септембра ове године, разријешен је од дужности учитељског заступника у Дражевину г. Благогата Вукчевић.

Истијем претписом постављен је на његово мјесто за учитеља по молби г. Радоје Вукчевић, учитељ у Бољевићима;

Претписом п. бр. 2986. од 3/IX. постављен је за учитеља у Бољевићима г. Милутин Пајевић, учитељ у Команима;

Претписом п. бр. 2968. од 2/IX. уважена је оставка г. Марку Кнежевићу на дужност привременог учитеља;

Претписом п. бр. 2042. од 3/IX. т. г., постављен је за учитељског заступника у Грађанима г. Марко Поповић;

Претписом п. бр. 2860. од 3/IX. т. г., постављен је за учитељског заступника у Глухом Долу г. Максим Јововић;

Претписом п. бр. 2943. од 30/VIII. т. г., уважена је оставка г. Милу Перуничу на дужност привременог учитеља;

Претписом п. бр. 2944. од 30/VIII. т. г., постављен је за учитељског заступника у Пољима г. Милан Палевић, учитељски заступник у Шавнику;

Претписом п. бр. 2953. од 2/IX. постављен је за учитељског заступника на Кчеву г. Јефто Гарић бив. учитељски заступник на Медуну, а разријешен од исте дужности г. Крсто Вукотић.

П. Бр. 3045. Из канцеларије Министарства Просвјете и Црквених Послова 3. септембра 1911. Цетиње.

— Ријешењем господина начелника поштан-телеграфског одјељења, број 9892., од 1. септембра 1911. год., дилижанса из Бара за Улцињ полазиће сваког дана у 7 сати из јутра, а из Улциња за Бар у 10 сати прије подне.

Важи од 1. септембра 1911. год.

П. т. број 9892. Из Пошт.-Телеграфског Одјељења Мин. Унутрњих Дјела, 1. септембра 1911. г., Цетиње.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вјести

— Њ. В. Краљ Господар још се налази у шетњи по Јадранском Мору.

— Њих. Кр. Височанства Краљевић Престолонаследник и Књагиња Престолонаследница отпутовали су јуче послје подне на Тополицу.

— Њ. Кр. В. Књаз Петар, налази се на путу за повратак у земљу.

— Г. Садредин-беј, изванредни посланик и опуномоћени министар отоманске царевине при нашем Двору, отпутовао је у недељу са својом породицом на одсуство.

— Г-ђа бароница Гизл, супруга г. барона Гизла од Гизлингена, изванредног посланика и опуномоћеног министра аустро-угарске монархије при нашем Двору, отпутовала је са својим сином у недељу у иностранство, гдје се и барон Гизл од прије мјесец дана налази.

— Јучер у подне донио нам је бечки Корбирио немилу вјест из Кијева да је г. Столипин, царско-руски први министар, тешко рањен. Његово Краљевско Височанство Престолонаследник Краљевић Данило, под тешким утиском те нехладне вјести, одмах је позвао у Двор министра-председника г. Томановића и министра војног г. сергара Јанка Вукотића. На уру послје подна отишли су министар-председник, министар војни и ађутант Његовог Краљевског Височанства г. капетан Врбица, у царско-руску легацију, да изразе од стране Његовог Величанства Краља Господара, Његовог Краљевског Височанства, Краљевске Владе и црногорске војске жалење и гнушање на тај грозни атентат на великог државника, и да моле за непосредне вјести о стању његовом.

Око три уре послје подна дошла је друга депеша „Корбирио“, која је још тежи утисак учинила; али око шест ура трећа депеша је гласила, да је г. Столипин изван сваке опасности и потпуно умирљива.

Примљене депеше гласе:

Кијево, 2. септембра. „Вјесник“ јавља, да је Столипин рањен приликом позоришне представе. Рана је опасна. Атентатор је у рукама власти.

Кијево, 2. септембра. Куршум је ранио Столипина у руку, дотакло је утробицу и зауставио се у кичмењачу.

Кијево, 2. септембра. Атентат против Столипина извршен је за вријеме антракта. Цар, чим је чуо пушку, појавио се у својој ложи и затражи народну химну, која је из више махова била поновљена од

стране присутних, на чему је Цар захвалио, поклонивши се публици, послје чега је напустио позориште.

Стање здравља Столипинова повољно је. Губитак је крви незнатан, пулс 70, а плевра, која се налази око утробице, наповријеђена је. Операција неће бити потребна. Хирург Ђеиулер, отпутовао је специјалним возом из Петрограда за Кијев.

Цар НИКОЛА Великом Књазу Николи Николајевићу

Поводом завршетка војених маневара у Красном Селу руски Император Никола II издао је главноме команданту гвардије и војске петроградског војног округа, Великом Књазу Николи Николајевићу, следећи рескрипт:

Ваше Императорско Височанство: Резултати војне спреме гвардије и војске петроградског војног округа, које сам имао прилику видјети за вријеме мога бављења у Красном Селу, поново ми доказује правилност чврстих васпитних начела, које је Ваше Императорско Височанство положило као основ за стално усавршавање повјерене Вам војске, а сагласно новим захтјевима технике у војној вјештини.

Преглед појединих одјељења војске, присуство на неким вјежбама и на завршним маневрима у Красном Селу, поново су Ми дали могућност да се уверим, да се Ваш неуморни труд на извршењу поменуте задаће сваке године крунише све већим успјехом.

Правилно физичко васпитање војника и разумна примјена најновијих метода гимнастике, према Вашим упутствима, благотворно утиче на здравље и држање људи подручне Вам војске и ствара отаџбини поуздане борце, који су способни — као што сам се више пута лично уверио — лако савлађивати све тешкоће тежиких маршева и заморних маневара.

Спрема јединичних стријелаца, благодарећи Вашим сталним бригама, налази се тако на довољној висини, те је тијем и постигнут данас потпуно задовољавајући резултат стријељања, према захтјевима данашњег програма.

Широка примјена тактичног војног искуства, за вријеме вјежбања у пољу, веома се благотворно истиче у смјелој и разумној иницијативи од стране појединих заповједника.

Са особитим задовољством биљежим и то, што сам видео на маневрима повјерене Вам војске, да се поједина одјељења умију вјешто оријентисати према мјесту и условима, у којима се за вријеме битке случајно нађу, а такође умију се користити и најновијим начином авијатичког извиђења.

Са задовољством биљежим и утиске Моје о поучности критичког прегледа и оцјене свега што се је на маневрима збивало, гдје се хладно претрестају учињене погрешке и траже бољи начини за успјешно ријешење задаће. Такви претреси помажу да се поједини команданти усаврше у примјени теоријског знања на дјело личне иницијативе

и да добију навику, да независно могу процјењивати карактерне особине боја, које случајно надођу.

Цијенећи високо Ваше способности и неуморну енергију, којом Ви водите спремну повјерене Вам војске, сагласно захтјевима савремене војне технике, ја приписујем сјајне успјехе те војске једино неуморном труду Вашег Императорског Височанства и изјављујем Вам Моје срдечно признање за Ваш плодотворни рад око учвршћења доброга реда, дисциплине и бојне спреме повјерене Вам војске.

Стављам Вам у дужност да предате Моју благодарност Вашим са-трудницима и свијема командантима, а јуначним војницима, да изјавите Моју захвалност.

Срдечно љубећи Вас и благодарни

Петерхоф, 23. августа 1911. г.

Николај.

Руска црноморска флота у посјети цр-морских лука

Бечка „Н. С. Преса“ донијела је из Софије следећу депешу:

При банкету у част руских официра у Варни, руски посланик Некљудов држао је здравицу, у којој је рекао, да је црноморска флота јемство мира на истоку, *и то таквог мира, који се слаже са достојанством и величином Русије и са животним интересима њезине браће и пријатеља*. Бродовље је посетило анатолске луке, куда је срдечно дочекивано. Оно ће посетити и Румунску, гдје ће наћи такођер пријатељски дочек.

Наши официри, наставио је посланик, сада стоје под утиском, да је Бугарска, која је с Русијом братски и чврсто спојена и која ради у сваком правцу за свој напредак, јака и горда, али спокојна и мирна. Допустите нам да у интересу уздржања општег мира из свега срца пожељимо, да између оба братска народа постојеће тијесне везе пријатељства и поштовања остану чврсте и непоколебљиве за увијек.

И Италија се миче

Преговори између Њемачке и Француске о компенсацији прве за преторат друге у Мароку још трају, час узнемирујући, час умирујући јавно мњење. А сада се појавили и Италија на томе пољу, те се јевропска штампа много занима њеним претензијама на Триполис.

„Борнале д' Италија“, један од главних римских листова, донио је чланак о томе питању, поричући, да је италијанска влада тражила мишљење сила о окупацији Триполиса. Споразум од 1902. са Француском оставља Италији слободне руке у Триполитанији као Француској у Мароку. Инглеска се споразумјела с Италијом у г. 1903., признајући превагу италијанских интереса у Триполису. Дакле италијанска влада, ако је учинила каква корак, само је имала саопштила силама, да ће Италија окупирати Триполитанију, у којој је призната превага италијанских интереса. Ниједна сила, која заслужује то име

не би тражила допуштење од других, да обезбеди своје животне интересе. Аустроугарска није тражила ничије допуштење за анексију Босне и Херцеговине, него је само саопштила потписницима берлинског уговора што намјерава. Аналогно томе, римски лист држи да је поступила и Италија у овоме питању.

Што се тиче Њемачке, било би наивно захтјевати да она отворено пристане на ампутацију једне покрајине турске царевине, коју она штити ради својих економских интереса. А с друге стране, она не може устати противу Италије, своје савезнице, јер се ту не тиче уздржања постојећег стања на Балкану. Русија нема непосредних интереса у средоземном мору, нити особитих разлога њежности према Турској, а пријатељица је Италије, и за то јој неће стварати препреке. Што се тиче Аустро-Угарске, из поузданог извора се тврди, да је учинила њеке примједбе односно евентуалне акције италијанске у Триполису. Изгледа да Беч говори: Ви хоћете да тичете Турску? Можете, али знајте да балканске посљедице, које би могле слиједити отуда и нас би могле принудити на акцију. На то римски лист опажа, да ће по свој прилици Италија имати довољно основа да држи, да се компликације неће остварити.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

Стеван Владислав Каћански. Ономад је дунавско пјевачко друштво „Каћански“ из Биограда приредило нарочито славље познатом српском песнику Стевану Владиславу Каћанском. На његовој кући у Србобрану, Бачкој, открило је на свечан начин спомен-плочу.

Поклојни Каћански родио се у Србобрану 24. децембра 1830. године. Имућни родитељи Стеванови ријешили су се, кад је Стеван до књиге достигао, да га школују. Зато су га послали у Карловце у српску гимназију, затим у Сегедин. По свршеној гимназији слушао је права у Јегру, а по том у Загребу. Бурне 1848. године прекида Стеван своје науке, а послје, кад се буна у Угарској стишала, продужи он правне науке у Загребу и сврши их 1850. године. По свршењем правним наукама дође у дом родитеља својих, гдје се бавио пуних седам година. Ту се бавио искључиво pjesничким радом. Као pjesник изашао је он на глас у буну pjesмом „Ноћница“. Говори се, да је тај pjesв по сршењем наукама поправно и онда га је штампао у „Седмици“ 1855. године. У „Седмици“ су изашле и ове pjesме његове: „Шта је слава?“ и „Њене очи.“ Са својим pjesвом „Грахов лаз“, који је изашао у „Јавору“ 1862. године, кога је издао и уређивао Змај Јован Јовановић направио је читаву сензацију, али тај pjesв није Каћански одмах довршио, него га је Лаза Костић довршио, а послје много година и сам Каћански. Године 1857. пређе у Србију гдје одмах идуће године постаде професор биоградске гимназије. Тамо је са малим прекидом био до 1864. године, које онет постане професор крагујевачке гимназије, гдје је био до 1870. године и онда се вратио натраг у Биоград. У пошљедње године одао се на политику, па је уређивао, све до смрти своје, лист „Велику Србију“.

Јак и снажан национални осјећај избијао је у његовим родољубним pjesмама, а тај национални осјећај и љубав према народу српском избија код Каћанског и посљедњих година живота му, када се бавио на политичко поље. У листу „Велика Србија“, који је он уређивао, види се та његова љубав према Српству, види се велики Србин Стеван Владислав Каћански.

И ако Каћански није много пјевао, оно што је сјевао прави је бисер српске pjesничке књижевности — вели Грчић. Па као што су му pjesме бисер pjesничке књижевности наше, тако је Каћански био бисер српскога народа. Његова српска pjesничка душа, била је сва српска. Нема ни једне pjesме његове која не дише духом родољубним, — српским! То његово велико, прекаљано родољубље стекло му је још за живота љубав народа српског, а послје смрти трајну, вјечиту успомену.

Доситије споменик. Вајар Валдец из Загреба израдио је у гипсу споменик Доситију Обрадовића, који ће бити намјештен у Биограду на најживљем мјесту на скверу на Теразијама. Споменик ће

бити висок седам метара и постаменат ће бићи од најбољег мрамора далматинског, а сам кип ће бити од бронзе. Постојеће ће бити високо један метар и на њему ће бити двије везе, у којима ће бити усађен природни шимшир, а између њих биће главни постамент у висини два и по метра, на чијем ће дну бити исписани редови: „Идућ“ учи у вјекове гледа“. Изнад овог долази вијенац од дивних ружа, које обвивају цио постамент, а изнад вијенца с лица је натпис: „Доситије Обрадовићу захвални српски народ“, а с друге стране: „Ја ћу писати за ум и срце, за нараве човјечевске и за браћу Србље, којега су они год закон и вјере.“ Са стране ових натписа налазе се два кубуса за вјешање вијенца, а изнад свега вијенац од липе. Као што помену смо, цио овај постамент је од истарског мрамора т. зв. Набразина, пепељасте је боје и често чвршћи од гранита. Цио постамент је састављен од пет каменова. На постаменту стоји Доситије гологлав, са шеширом у руци, обучен по тадашњој ношњи. Вијетар пуше на њега и заноси му косу и капут, али корак му је сигуран и он миран, постојан. Тај став показује Доситија, кога је објемала она сила што га је повела у свијет и гонила да по њему знање прибира како би могао српском народу бити од што веће користи. Критика се о овоме раду врло похвално изразила.

„Бачки Напредак“. Први број ових дјечјих новина са сликама, за нову школску годину, изаћиће првих дана мјесеца септембра. Уредништво моли сараднике за радове, а претплатнике да претплату шаљу. Претплата се шаље блајинику, а све остало уреднику „Б. Напредак“ — Љесковац, Србија. Лист ће и даље излазити двапут мјесечно. Цијена на годину 2. на пола године 1 динар (ван Србије 2:50 круне годишње).

НАРОДНО ЗДРАВЉЕ

Чување од колере.

И ако колере у нашој домовини нема, ипак треба бити јако обазрив од ње. Зато је и потребно да саопштим поуче, које је нарочита комисија у њемачком здравственом вијећу у Берлину издала за народ како би се свако сачувао од колере.

Азијатска колера заразна је и лако се преноси на друге. Она се појављује наскоро чим је човјек заражен јаким бљувањем и прољевом. Прољев се све више и чешће понавља. Изметине (нечисти поган) постају све ријеђе и изгледају као сурутка (млаћеница) или вода, у којој се кућа пиринач. Ушљед честог прољева губи човјек пуно од своје текућине и с тога болесник мокри врло мало или ништа, и бива све слабији. Уз то појављују се грчеви у мишицама, особито у ногама (листовима), који задају болеснику велике болове. Очи и образи упаду, кожа охладни, прсти и уснице помодре, глас промукне и постане храпав. Болесници бивају брзо нехајни за све, што се око њих збива и често наступи смрт већ иза мало сати послје боловања.

1. Осим ових напрасних случајева има таквих, гдје колера сасвим лако пролази, гдје осим незнатног катариса цријева других знакова и нема. Ови су случајеви за даље ширење болести још опаснији него тешки. Јер лако оболели често не мирују већ иду за својим послом, на тако својим изметима (погани, нечисти, мокраћом, пљуванком) болест разињају.

И особе, за које се мисли да су здраве, могу својим изметинама проузроковати колеру.

Исто тако има још за дуго отрова у изметинама (нечисти) и оних људи, који су колеру преболели.

2. Отров колере је у изметинама болесника те се њима може и друга особа окупити.

Исто се тако могу изметине и на разне предмете пренијети, те се може с овима отров развући. Такви су предмети н. пр. рубље, хаљине, храна, вода, млијек и друга пића.

Свим овим стварима, ако су окаљане и најситнијим траговима отрова, који се простим оком не може ни видјети, лако се шири колера.

3. Колеру шире и они људи, који су већ болесни од колере или који су прије кратког времена од ње оздравили, па у друга мјеста од опасности бјеже. Од тога треба људе одвраћати, јер је могуће, да је особа већ заражена. Таква се особа може много лакше и боље у својој властитој кући чувати и његовати, него ли у туђини и на путу, гдје је присиљена друштво живјети него што је навикла.

4. У доба, гдје колера влада треба умјерено живјети.

Искусство учи, да поремећени органи за варење лакше заразе човјека колером.

Стога не треба више јести и пити него колико је погребно, а особито несмију се јести јела, која су тешко сварљива, јер се тиме варење поремећује. Особито се треба од свега чувати, што проузрокује прољев, или стомак квари. Разболити ли се ипак од прољева, то затражи што прије љекара.

5. Чувај се јела, која љотичу из куће, гдје влада колера.

Таква јела, којима се може колера пренијети н. пр. воће, поврће, млијеко смије се јести у мјестима гдје има колере, само ако се прије скухају (сваре), или се мора бар бити сигуран, да нијесу ни најмање сумњива поријекла.

То исто вриједи за јела, која су из мјеста гдје влада колера. А особито се чувај од млијека, које није варено.

6. Чувај се добро воде, која је окаљана блатом, мокраћом, отијацима из кухиње, или друштво огањена.

Сумњива је вода из обичних бунара, који нијесу одозго довољно заштићени (поклоњени), даље из мочвара, ријечних језера, ријека, у колико се њихова вода прије добро не филтрира (проциједи); а врло опасна је вода, која је изметинама болесника од колере ма на који начин огањена.

Што се тога тиче, ваља особито на то пазити, да вода којом се пере суђе и прљаво рубље и т. д. не може доћи у бунаре и воде текућице, па ни у њихову близину.

7. Ако нијеси сигуран, да вода, која ти је цри руци, није ни најмање сумњива онда треба ту воду да вариш и да само варену воду пијеш.

8. То што је речено о води за пиће, вриједи и за воду, коју треба за кућни посао у опште, јер отров колере може доћи у тијело и водом, којом се пере кухињско суђе и којом се кућа ручак, водом којом се переш и купах и т. д.

Уопште не мисли, да се можеш отровати само водом, коју пијеш и да си се већ доста сачувао, ако добру или само кухану воду пијеш.

9. Сваки од колере оболели може бити врло за даље ширење ове болести; с тога је нужно, да се болесници, ако је то икако могуће, не лијече код куће, него да се спреме у болницу.

За случај, да је то немогуће, нека се бар пазе, да се што мање долази у додир с болесником.

10. Нека нико не иде у заражену кућу од колере, ако га дужност тамо не зове.

Исто тако не треба за вријеме колере похађати мјеста, гдје се много људи слијеже, као н. пр. на сајмове, велике вазаре и т. д.

11. У болесниковој соби не смије се ни јести, ни љити, ни љушити.

12. Изметине болесника у колери особито су опасне и с тога треба хаљине и рубље, које је с њим у додир долазило одмах раскужити.

13. Треба најстрожије пазити, да нечистоћа од колере не дође у близину бунара и вода текућица и т. д. из којих се вода троши.

14. Ствари, које су дошле у додир с болесником и које се не могу уништити или простим начином дезинфекovati ваља то учинити у заводима одређеним за то или се не смије њима бар шест дана служити већ их треба оставити на сухо, што више сунчано и провјетрено мјесто.

15. Особе, које су дошле у додир са болесником од колере, његовом љостељом или хаљинама, треба да руке и можда окаљане своје хаљине с мјеста дезинфекovati. То је нарочито нужно, ако су се окаљале изметинама болесника.

Не додируј ништо јела неумивеним рукама и не мећи ствари у уста, које су можда у соби болесниковој окаљане, као н. пр. посуде из којих се једе и пије, чигаре и друго којешта.

16. За случај да је болесник умро, нужно је да се мртац што прије из куће уклони и у мртвачницу пренесе.

Боље је да мртаца не окупаш. Спроводи нека буде што простије. Пратиоци нека не улазе у кућу, гдје је дотични умро. Нипошто нека се не иде на којекавје посмртне свечаности.

17. Хаљине, рубље и други предмети од особа, које су од колере оболеле или умрли, не смију се ни по који начин употребљавати или другима давати прије него су дезинфековане. Нарочито се никако не смију те ствари шиљати у друга мјеста.

Ко добије пошиљку (пакет) са стварима из мјеста колере, нека их на сваки начин преда заводу за дезинфекцију или ако то није могуће, нека их с највећом опрезношћу сам дезинфикује.

Рубље од колере узми само онда на чишћење, ако је оно прије очишћено.

18. Немој употребљавати она разна средства која се за времена колере хвале и препоручују и за која се чује, да су љековита (као ракија против колере и т. д.)

НАРОДНА ПРИВРЕДА

Хљеб од пране и непране пшенице. Код нашег народа преко Саве и Дунава стари је обичај, да пшеницу перу прије, по што је мљети, а то с тога да се с ње спере сва нечистоћа, па било то макар и сама прашина, а да не споменемо сјет (гар) и другу нечистоћу, која је на зрно прионула.

Опрану шеницу најприје добро осуше па онда самељу. Од тако опране пшенице добијемо врло танке, посве лаке мекиње (трице), по хемијској садржини са свим другичије од оних, од непране пшенице добивених. Мекиње од пране пшенице немају оних састојака, које имају мекиње од непране пшенице, јер су ове двојином масније, имају више соли и азота, док у мекињама од пране пшенице ни трага од азота нема, али су оне пуније биљног влакна.

Ево, зашто је то:

Мекиње од обичне, непране пшенице, састоје се из двије, једна на другој лежеће кожице пшеничнога зрна; спољна је кожица дрвенаста, нерастворљива и од природе одређена за то, да чува клицу у развијћу од спољних повреда. Унутарња кожица обавија зрно и садржи у себи азота, алкалија, масти и оне миришљаве дијелове пшенице. Од праног жита добивене мекиње, састоје се само из спољне кожице, и у тим мекињама има врло незнатног удјела унутарња кожица.

Према горенаведеном лако је објаснити онај мирис и већу хранећу снагу у хљебу који је умјешен од тако званог „црног“ брашна, добивеног од неопране пшенице јер у том брашну има масти и мириса. Мирис се јако осјећа, кад се пшеница пере, он онда вјетри, па с тога у праној пшеници и нестане оног пријатног мириса, јер га прањем пшеници одузмемо.

Брашно од пране пшенице боље је, па је и од њега умјешен хљеб бјељи, док је хљеб од непране пшенице црњи, али је зато слађи, питавији, миришљавији и дужи се држи од „бијелога“ хљеба.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

† **Мис Ирби.** Из Сарајева смо добили телеграм, да је тамо у ноћи између четвртка и петка преминула велика српска добротворка Мис Ирби, познато на далеко због свога хуманог и пожртвованог рада, а особито на пољу српске просвјете. Спроводи ће јој бити у недељу у четири сата послје подне.

Још у својим младим годинама, путујући по српским крајевима, она је толико заволила српски народ, да је почела писати о њему, а дошњице се настанила у њему и цио свој живот посветила васпитавању Српкињаца. Радиле је и на српској књижевности, а седамдесетих година основала је у Сарајеву дјевојачки институт, у коме је све до смрти неуморно радила.

Својим трудољубивим радом Мис Ирби задужила је врло много српски народ, у чијим ће срцима ова тужна вијест дубоко одјекнути. Успомена на њу и на њен рад остаће међу Србима вјечито. Слава јој и помен!

За експлоатацију наших шума и руда. У Ротердаму се саставио синдикат холандски на поменути сврху, под управом трговачке куће Вамберзи и Друг., која ужива најбољи глас у Холандији. Овај Синдикат упутио је једну комисију да проучи шуме и руде по Црној Гори. Комисију састављају: Аван Шермбек, професор државне земљорадничке школе у Вагенсенгеу, Г. Гербранда, шумарски стучњак и Ј. Милер, рударски инжењер, а с њима се налази А. Л. Симт де Круф, који се код нас бавио за вријеме малисорског устанка. Ову комисију холандска влада је топло препоручила краљевској влади. Комисија је стигла на Цетине, представила се краљевској влади и већ је пошла за послом у Колашин, одакле ће обићи Васојевиће па низ Тару, преко Шавника у Никшић.

Личне вијести. Г. Стеван Ђурчић, директор „Биоградских Новина“, који сваке године посјећује Црну Гору и долази на виђење са својим многобројним пријатељима и знацима, и ове године је посетио нашу земљу и ових дана бавио се у унутрашњост, одакле се повратио преко јуче. Г. Ђурчић ће се на Цетинју задржати још неки дан.

Колера. Љекарским испитивањем утврђено је, да у Црној Гори нема колере и како у пошљедње вријеме није био ни један случај сумњивог обољевања, то су и бечки љекари-стручњаци, које је за овај нарочити случај наша Кр. Влада направила, отпутовали из Црне Горе. Ономад је отпутовао и главни руковац свега рада око сузбијања колере у нашој земљи г. др. Рудолф Стризвер, бактериолог из Беча са својим лаборантом.

Вођа кроз Црну Гору. Велика берлинска наклада за издавање путописних књига Алберт Голдшмит повјерила је по-

знатом бечком писцу Камилу Моргану, који је главни уредник највећег ловачког листа Аустро-Угарске, да напише и састави до пролећа слиједеће године путописну књигу Црне Горе. Г. Камилу Морган стићи ће већ у току овог мјесеца на Цетиње, да сакупи материјал за ову путописну књигу. — Краљевска Црногорска Влада осигурала му је за ту сврху преко ц. к. аустро-угарског посланства на Цетињу дозволу за сва надлештва и власти, да му при његовом раду буду при руци, а исто тако му је осигурана дозвола лова, јер мисли и напосе писати чланке о ловачким приликама и о стању лова Црне Горе у своме ловачком листу.

Дјевојачки Институт. Из Дјевојачког Института на Цетињу јавља се родитељима ученица, да ће због оскудице воде, отварање школе бити одложено до 22. септембра по староме (5. октобра по новоме).

Дјечји Сад. Упис у Дјечји Сад вршиће се 12. и 13. ов. м. а предавања ће почети 15. ов. м.

Вријеме. Од јутрос се над Цетињем наоблачило и у изгледу је, да ћемо послије дуге суше добити добру кишу, на коју наши пољопривредници одавно изгледају, јер у појединим крајевима наше земље није било мјесецима кише.

Списак приложника за помоћ имигрантима из Старе Србије и Скендерије. Главном одбору на Цетињу стигли су даље ови прилози:

Преко маршалата Св. Двора г-ђа Елев Стефанс из Лондона 11938 перпера.
Г. Аршер Томсон из Лондона 78 перп.

Капетанија Ровачка:

По перпера 50: Командир Ибро Булатовић, поручник Иван Булатовић.

По перпера 20: Поп Лазо Булатовић, Пуниша Селић.

По перпера 10: Јован Булатовић, Новак М. Шћепановић, Милета Бећковић, Новеља Илијчић.

По перпера 7: Веко Булатовић.

По перпера 6: Мијајло Г. Илијчић, Пуниша Матовић, Радоје Цаков Мирко Лакетић.

По перпера 5: Перо Минић, Миличко Влаховић, Секуле Влаховић, Стојан П. Јовановић, перјаник Ново Булатовић, Радивоје Милошев Булатовић, Рамо Булатовић, Милосав Булатовић.

По перпера 4: Мићун Влаховић, Крсто Шћепановић, Стеван Гаврилов Булатовић, Илија Милутинов Булатовић, Божо Радованов Булатовић, Јанко Драшковић.

По перпера 3: Паун Шћепановић, Вукосав Шћепановић, Богдан Ђоков, Михаило Мулетин, Грујица Илијин, Радован Милунов Булатовић, Божо Митов Булатовић, Перо Пунишин Булатовић, Драгош Мишуров, Мијајло Пујов, Дамјан Јањушевић, Мулета Јањић, Радош Клековић, Никола Радованов, Неђељко Перишин.

По перпера 2-90: Милета Лазарев.

По перпера 2: Новеља Шћепановић, Петар Шћепановић, Радован Р. Синђић, Ново С. Јовановић, Ново Шћепановић, Радун Митрић, Мајо Влаховић, Павле Шћепановић, Милан Шћепановић, Јован Шћепановић, Богдан Томић, Вујадин Шћепановић, Васо Шћепановић, Јово Шћепановић, Јоле Шћепановић, Мирко Шћепановић, Вуле Шћепановић, Милош Шћепановић, Мато Јовановић, Радун Јовановић, Мијат Илијчић, Драгић Марковић, Радоња Марковић, Пуниша Јањић, Јован Мијаилов, Милован Ђоков, Ново Ђоков, Ђирко Шолев, Драгиша Пушељин, Мило Милосавов, Стеван Кићов, Мијајло Радоје, Драгиша Милутинов, Стеван Зеков, Милош Богданов, Радуле Томов Булатовић, Саво Милошев Булатовић, Бајо Заков Вулатовић, Крњо Живков Булатовић, Атанаско Ђуров Булатовић, Брацан Милованов Вулатовић, Вукадин Радоњин Булатовић, Милош Драгоје, Булатовић, Лакић Милутинов Булатовић, Иван Јоксимов Булатовић, Милан Миков Булатовић, Милутин Шулетин Булатовић, Вукота Божов Булатовић, Раде Радосавов Булатовић, Васо Јанков Булатовић, Мирко Павићев Булатовић, Пуро Живков Булатовић, Гајо Радулов, Радисав Матијев, Мргуд Марков, Сава Вукашинов, Димитрије Јованов, Ђуро Савин, Перко Перутин, Јоко Глигоријев, Муриша Крстов, Петар Крстов, Сава Томов, Симеун Павлов, Јоле Зекин, Рашо Пижурица, Марко Вуковић, Јагош Минић, Радивоје Драшковић, Ђуро Пижурица, Периша Драшковић, Ђоко Драшковић, Грујица Драшковић, Миливоје Пижурица, Милан Радмановић, Милош Вуковић, Раде Букилић, Живко Јоковић, Драгиша Булатовић, Радојица Булатовић, Радован Јанковић, Атанаско Радуловић, Радован Јоковић, Радуле Т. Булатовић, Перо Драшковић.

По перп. 1 и 90 пара: Милија Радоњин.

По перп. 1 и 60 пара: Мајајло Мујов.

По перпера 1-50: Вујадин Радосавов.

По перпера 1 и 20 пара: Милија Радоје, Стеван Ђоков, Иван Шћепановић, Нешо Шћепановић, Перо Радуловић.
По перпера 1: Раде Митрић, Јован Влаховић, Трипко Влаховић, Радивоје

Сикђић, Павле Јовановић, Периша Јовановић, Веко Јовановић, Муриша Јовановић, Вучета Влаховић, Милош Марковић, Илија Шћепановић, Милан Влаховић, Радисав, Димитрије, Јован, Сава, Новица, Миле, Лазар, Петко, Јован Мијајло, Милутин, Спасоје, Никола — Шћепановић, Никола Јовановић, Милић Јукић, Милун, Сава, Ђуро, Перош, Илија, Миша — Илијчић, Раде, Петар Кујо, — Марковић, Вукадин Јањић, Јован Вучинин, Милија Велишин, Панто Миков, Радосав Веков, Радосав Милетин, Машан Боров, Вукашин Пурељин, Зарија Милетин, Радисав Богданов, Милија Перутин, Вукота Илијин, Ђиро Митров, Ненад Гаврилов, Михаило Благов, Мато Кецов, Јован Марков, Муриша Шоров, Перута Миков, Илија Лакићев, Мићо Илијин, Милун Пушељин, Радован Богданов, Томо Радулов, Милован Зеко Јанков, Мргуд Шулев, Сава Митров, Пиро Новељин, Мито Јованов, Перо Милетин, Радисав Симов, Станко Милетин, Машан Јованов, Мијајло Петров, Радивоје Радованов, Саво Благов, Мирко Николин, Ђорђе Радоњин, Неђељко Пеков, Зеко Велишин, Вуксан Вучинин, Пуниша Томов, Периша Гаврилов, Милутин Мрђенов, Милија Томов, Саво Бошков, Вукашин Мишов, Новица Мрђенов, Никола Алексин, Михаило Тодоров, Симо Мрђенов, Петар Коћов, Вуко Томов, Милија Мирељин, Коћо Перов, Иван Петров, Павле Токов, Мулета Мијаилов, Јанко Јоков, Ђоко Богданов, Драгоје Богданов, Никола Мидов, Радивоје Радоје, Мирко Радоје, Мишо Трипков, Милета Богданов, Вуко Мијајлов, Милија Радосавов, Милован Мујов, Раде Милунов, Јокица Гаврилов, Милош Милунов, Радосав Симов, Дмитар Бешов, Јанко Тијодоров, Пуниша Милисавов, Периша Тодоров, Ђукан Новељин, Новеља Трипков, Штуреља Тодоров, Периша Мрђенов, Милан Мрђенов, Драгиша Мрђенов, Милија Милутинов, Благога Павићев, Рамо Радивоје, Новица Вучинин, Гавриле Јеков, Зеко Савићев, Мулета Бошков, Јаков Тодоров, Нико Крстов — Булатовић, Миличко Пујов, Павић Ђиров, Новак Милунов, Вукадин Милунов, Миличко Миливоје, Милосав Милованов, Милисав Милутинов, Иван Савин, Видак Милованов, Благоје Миков, Милија Зулетин, Перо Бошков, Радојица Миков, Ристо Суљов, Јован Неђељков, Јово Неђељков, Марко Неђељков, Драгиша Милутинов, Пуниша Милетин, Милија Стеванов, Симо Турков, Сава Рашев, Лука Стеванов, Божина Павлов, Павле Пушељин, Јакша Лучин, Стојан Милинков, Радисав Милошев, Петар Савов, Мрдак Мијатов, Милован Мијајлов Пуниша Радоје, Радош Неђељков, Рамо, Срдан, Новеља, Илија — Драшковић, Радосав Пижурица, Радоје Пижурица, Маринко Пижурица, Симеун Радмановић, Вукосав Вуковић, Милосав Вуковић Радоје Милић, Мишур Милић, Јоко Радојић, Миливоје Букилић, Мијат Букилић, Раде Јоковић, Вукашин Јанковић, Јагош Букилић, Бајо Јоковић, Мишур Перишић, Михаило Јоковић, Крсто Богданов Булатовић.

По пара 90: Радивоје Миков, Милија Радев.

По пара 80: Радован Милошев, Миле Милованов, Јован Милованов.

По пара 60: Мирко Марковић, Павле Јоковић, Радивоје Перишић, Петко Илијин, Павић Лакићев, Мулета Илијин.

По пара 40: Мишур Милутинов, Ђоле Крстов, Милија Шћеповић.

По пара 30: Лука Шолев.

По пара 20: Вељо Илијин.

Ојштина Ђулићска:

По перпера 10: учитељ Миливоје Драговић, уч. Новица Луков Драговић.

По 22½ к.грама жита: командир Мишаљ Болев, Милош Милетин Вуковић.

По 15 к.гр. жита: Дмитар Николин Ђекић.

По 12 к.гр. жита: Михаиле Петров Драговић.

По 10 к.гр. жита: Ђуро Андрић Драговић, Милован Радованов Драговић, Вуксан Иков Драговић, Миличко Милунов Драговић, Мијајло Милунов Драговић, Новица Милунов Бабовић, Благоје Радуновић.

По перпера 4: официр Марко Луков Драговић, Јаков Луков Драговић, Илија Антов Драговић, Радисав Јевтов Драговић, Микета Милетин Вуковић, Миладин Радошев Бабовић.

По 7½ к.гр. жита: Радивоје Радоњин Драговић, Раде Јованов Драговић, Гавро Симонов Драговић, Лако Иванов Драговић, Мијајло Петров Драговић, Милован Милићев Драговић, Томо Вукан Ђерковић, Радисав Мидов Ђерковић.

По перпера 3: Миле Радунов Драговић, Миличко Радоњин Драговић.

По перпера 2: Шћепан Новићин Драговић, Радомир Тодоров Драговић, Гавро Петров Драговић, Милош Милићев Драговић, бар. Милош Зарин Драговић, Васо Лудин Драговић, Јован Ђоле Драговић, Веко Радунов Бабовић, Станиша Милунов Бабовић, Милан Радованов Ђекић.

По перпера 1-36: Милан Радулов Драговић, Мирко Миланов Драговић.

По перпера 1: Мина Алексин Драговић, Бацо Томов Драговић, Вукота Спасоје Драговић, Ђукан Андрић Драговић, Радован Вуксанов Драговић, Гавро Лудин Драговић, Стеван Зарин, Максим Михаилов Драговић, Јован Магов Драговић, Ђока Радулов Драговић, Бајо Милунов Драговић, Милан Иванов Драговић, бар. Драге Голубов Драговић, Вука Драгов Драговић, Мијат Милунов Драговић, Мирко Станишин Драговић, Мирко Миланов Драговић, Јаков Алексин Драговић, Божина Милунов Драговић, Спасоје Радуллов Драговић, Лакић Радисавов Бабовић, Радосав Радуллов Бабовић, Јанко Радуллов Бабовић, Радомир Радуллов Бабовић, Богдан Радованов Бабовић, Јеврем Драгоје Бабовић, Радоња Милованов Бабовић.

Ојштина Анђелатска:

По 25 к.гр. жита: Јосо Спасојевић.

По 18 к.гр. жита: Јањо Вукашиновић.

По 16 к.гр. жита: Вуко Алексић.

По 15 к.гр. жита: Милош Јолић, бар. Зарија Гавров, Милун Вукашиновић, Милош Милошевић, Ракета Јолић.

По 12 к.гр. жита: Вуко Нерадовић, Радош Алексић.

По 10 к.гр. жита: Радосав Вукашиновић, Милош Спасојевић, Милан Вукашиновић, Мијајло Ђоковић, Драго Алексић.

По 8 к.гр. жита: Милисав Вукашиновић, Радун Јолић, Петар Алексић, Радомир Спасојевић, Богдан Алексић.

По 7½ к.гр. жита: Милета Спасојевић, Јеврем Спасојевић.

По 7 к.гр. жита: Никола Вукашиновић, Радивоје Спасојевић.

По 6 к.гр. жита: Миладин Вуковић, Новица Алексић, Миладин Алексић.

По 5 к.гр. жита: Авро Гавров, Миличко Алексић, Милета Алексић, Ника Ђоковић, Мијаиле Вукашиновић.

Ојштина Бојовићска:

По 22½ к.гр. жита: бар. Иван Бојовић, Радош Бојовић.

Перпера 5: Миличко Бојовић.

15 к.гр. жита: Гавро Бојовић, В. Бојовић.

Перпера 4: Митар Бојовић.

По перпера 3: Ника Бојовић, Јован Бојовић.

По перпера 2: прото Аксентије Бојовић, Божо Бојовић, Милан Бојовић.

По 7½ к.гр. жита: Ново Бојовић, Ђоко Бојовић, Новак Бојовић, Томица Бојовић, Радован Бојовић, Стојан Бојовић, Радомир Бојовић.

По перпера 1: Вукић Бојовић, Вучко Бојовић, Јоко Бојовић, Новица Бојовић, Илија Бојовић, Мирко Бојовић, Милутин Бојовић, Ђоко Бојовић, Васо Бојовић, Тодор Бојовић, Мића Бојовић, Величко Бојовић, Милија Бојовић, Томо Бојовић.

Ојштина Божићска:

Перпера 10: Радисав Ђукић.

Перпера 8: ком. Драго Дедовић.

По перпера 6: Вукић Масловарић, поп Богдан Лалевић.

По перпера 5: Милоња Бацановић, уч. Филип Дедић.

По перпера 4: Радисав Јукић, Милош Јукић, Миливоје Дубак, Стеван Дубак, Петар Дедовић, Мијаиле Дедовић, Васо Савић, Вуко Масловарић, Богдан Микетић.

По перпера 3: Јован Масловарић, Вукајло Вулић Периша Кастратовић.

По перпера 2: Милутин Јукић, Вуко Јукић, Пуниша Јукић, Милан Обадовић, Милован Зекић, Радун Вуксановић, Радоња Вуксановић, Петар Дубак, Ђока Дубак, Милован Дубак, Радован Дубак, Павле Масловарић, Радоња Вучево, Богдан Дедовић, Новица Савић, Мирко Масловарић, Мијајло Масловарић, Петар Масловарић, Гавро Масловарић, Никола Масловарић, Мирко Новичић, Зеко Мићовић, Богдан Ђукић, Дмитар Радуновић, Милош Радуновић, Божана Маријановић, Јевра Мићовић, Милован Ђукић, Вука Вулић, Раде Новичић.

По перпера 1-20: Вука Радуновић, Радосав Вулић.

По перпера 1: Петроније, Мирко, Периша, Петар и Благо Јукић; Радисав, и Ристо Вуксановић; Вукота Бацановић, Саво и Ђоле Дедовић; Јосиф и Димитрије Савић, Пуниша, Радисав, Милан Масловарић; Милисав и Борица Вулић; Милош Мићовић, Вукашин Радуновић, Милић Миловић, Милета Зулевић, Радош Ђекић, Радосав, Радисав, Богдан, Мирко, Милош, Илија, Мирко, Милија, Радоња, Мујо и Благо Вулић; Радисав Радуновић, Вука Радуновић.

Ојштина Цецуњска:

50 к.гр. жита: командир Урош Ђукић.

35 " " Вукашин Ђукић.

30 " " Радош Ђукић.

По 25 к.гр. жита: Васо Лалић и бар. Радисав Фатић.

22½ " " Васо Фатић.

20 " " Вукосав Нововић.

По 15 к.гр. жита: официр Радуле Лалић, Милош, Милоња и Стеван Ђукић;

Радоња и Вешо Лалићи, официр Милоња Фатић; Радуле и Радосав Нововић; Гавро Вучељић.

9 к.гр. жита: Станоје Ђукић.

По 7½ к.гр. жита: Вуко, Милован, Божина и Вукић Ђукић; Новица, Милоња, Ново, Велимир, Јован, Милија, Радош, Милош, Радисав, Максим, Пуниша и Лука Лалићи; Ђуро Грбовић, Радош Вучељић, Ђукан Вучељић, Миладин Ђокић, Мијајло Савовић, Мирко Вучељић.

Перпера 3: Никола Лалић.

Перпера 2: Вучеља Вучељић.

По перпера 1: Бојо, Вукосав, Радован, Милош, Обрад, Милован, Богдан и Радун Лалићи; Аксо Јововић, Милија Савовић.

По 5 к.гр. жита: Радуле Ђукић, Лука Милисав и Мишаљ Лалићи; Милан и Шћепан Нововић; Спасоје и Радосав Јововић; Радосав Јабовић, Дмитар и Павић Савовић; Радомир Вучељић.

3½ к.гр. жита: Радисав и Новак Ђукић.

3 к.гр. жита: Миливоје Јововић, Милутин Лалић.

Ојштина Коњушка:

По перпера 5: подпор. Гајо Вучељић.

По перпера 3: бар. Миличко Вучељић, Радомир Вуковић, Величко Јововић, оф. Бошко Војводић, Јоко Бабовић, Марко Раичев, Радосав Станоје.

По перпера 2: Ђоко Радоњин, Бацо Бојов, Радоје Милићев, Милош Вуков, Пуниша Иванов, Раде Шћепанов, Мићо Алексић, Вујадин Милунов, Вуко Вукотин, Вукић Вукан, Милутин Микетин, Милош Миланов, Аврам Јовановић, Тодор Миланов, Рамо Радошев, Милан Ђоле, Ново Лазарев, Милија Симов, Милош Радошев.

По перпера 1: Павић Јовов, Милош Јосов, Зарија Самаилов, Петар Самаилов, Аксо Јоков, Вукајло Спасоје, Жујо Милованов, Милета Шипов, Величко Пулев, Радован Пулев, Ника Пулев, Величко Николин, Милан Савов, Максим Лепосавић, Радош Недов, Вукајло Вукотин, Ново Перишин, Драго Васов, Милоња Милутинов, Новица Бојикић, Милић Ђоле, Мијанле Илин, Милоња Радулов, Стеван Меов, Миличко Милованов, Милош Алексић, Милисав Алексић, Новак Радошев, Радомир Радошев, Новица Прелић, Симо Миланов, Мирко Миланов, Вукосав Петров, Ђоко Мишов, Дмитар Вуков, Пуниша Николин, Костадин Радоњин, Пуцо Мишов, Радивоје Милованов, Муше Тетков, Томица Милутинов, Радомир Мијатов, Мирко Јованов, Јово Лазарев, Вучина Секулов, Божина Вукан, Аксо Савов, Радован Дмитров, Милутин Дмитров, Радосав Пулев, Вујадин Заков, Алекса Арсов, Јован Ђосов, Јосиф Ђосов, Маго Вукашинов, Богдан Фатић, Милош Алексић, Мајаиле Ивов, Милић Петров, Спасоје Милићев, Ђељош Аксов, Мито Бошков, Ђуро Алексић, Петар Илин, Радован Радоњин, Бранко Савов, Стеван Ђекин, Радуле Петров, Вуко Перов, Милета Веков, Максим Јованов, Милун Микетин, Дмитар Јеврић, Мишаљ Ђошев, Стеван Радоњин, Новица Милованов, Цалета Милошевић, Милутин Савов.

По пара 60: Милисав Паунов, Ђека Вукашинов, Милован Вучићев.

По пара 50: Саво Марков.

По пара 40: Мијајло Малишин.

По 30 к.гр. жита: Драго Војводић.

По 22½ к.гр. жита: Периша Милунов.

По 15 к.гр. жита: бар. Јосиф Фатић, Тодор Бабовић, Веко Ангов, Вукота Пајов, Арсо Прелић.

По 9 к.гр. жита: Јован Радулов.

По 7½ к.гр. жита: Радун Бабовић, Вуко Јанков, Милан Јоков, Лака Арсенијев, Илија Велишин, Васо Пунишин, Ново Пунишин, Милан Павлов, Милић Вукашинов, Владо Мијатов, Шуго Марков, Милоња Мишов, Новица Милутинов, Новица Секулов, Раде Радошев, Божина Иванов, Милош Иванов, Вуко Мирков, Никола Жујов, Милија Бацов, Мијаиле Драгоје, Саво Мирков, Величко Гавров, Радисав Јеврић, Милун Рајов, Љубомир Костадинов, Крсто Веков, Микета Веков, Спасоје Нововић, Миличко Нововић, Пуниша и Периша Аксов.

По 6 к.гр. жита: Радун Милићев, Илија Милованов, Милован Иванов, Саво Урошев, Марко Миланов, Јован Паунов, Јован Пунишин, Мирко Перов, Никола Гавров.

По 4½ к.гр. жита: Јанко Томин, Зећо Вукан, Бацо Вукан, Гавро Лазарев, Раде Илин, Петар Радисавов, Милош Паунов, Вукадин Мијаилов, Радош Малишин, Симо Фатић, Радисав Радулов, Милија Милетин, Милоња Перишин, Јосиф Раичев, Обрад Иванов, Радован Милетин, Ђуро Милованов, Новица Милованов, Милета Милин, Божина Вуксанов, Велиша Вуксанов, Вуко Радованов, Арсеније Перишин, Никола Пулев, Милан Алексић, Симо Иванов, Радомир и Ђемо Матов.

По 3 к.гр. жита: Радош Милунов, Божо Кусов, Микета Бегов, Раде Новичин.

Ојштина Мустерски:

По перпера 5: подоф. Ђуро Ђурић, подоф. Мирко Грујић.

По перпера 4: оф. Благо Грујић.

По перпера 2: оф. Завиша Кековић, барј. Анто Кековић, Јован Ђиканов, Радован Матијашев, Митар Јованов, Еремија Драгов, Павле Грујичин, Велиша Андрија, Милован Андрија, Илија Ђуровић, Милош Зеков, Бајо Тањин, Јоко Јанков, Вуча Тањин, Ристо Милованов.

По перпера 1: Марко Зрнаљев, Благо-та Еремин, Благога Стеванов, Петар Матијашев, Филип Малишин, Живко Мићков, Крсто Јанков, Мијајло Бећин, Тиодор Радојев, Павле Бошков, Бусјан Зеков, Кико Тодоров, Саво Јованов, Лазар Богданов, Благога Кујов, Петко Андрија, Спасоје Бећин, Ђуро Перов, Иван Перов, Тодор Ристов, Мато Јоков, Саво Вуков, Андрија Живков, Видак Крстов, Јован Ристанов, Велиша Тодоров, Машан Перов, Васо Ђиканов, Спасоје Крстов, Радоња Стефанов, Мило Кујов, Симо Крстов, Митар Ристанов, Ристан Јанков, Живаљ Радојев, Шуња Ђиканов, Марко Живков, Глигор Бошков, Симон Милићев, Митар Јоков, Саво Иванов, Перо Ђиканов, Јован Јаксимов, Петко Јоков, Лазар Андрија, Саво Новићин, Милован Јованов, Благога Драгишин, Васо Јованов, Томаш Спасојев, Јаков Бошков, Јаков Ђуров, Крсто Матов.

По пара 040: Глигор Милоњин.

Ојштина Радуловићка:

По перпера 20: кап. Филип Симов Радуловић.

По перп. 8: свешт. Крсто Р. Радуловић.

По перпера 5: п.пор. Милован Машов Радуловић.

По перпера 3: кмет Стево Јованов Радуловић, Живаљ Бојов Радуловић.

По перпера 2: Јован Маркишин, Милош Јоков, Ђуро Мићунов, Петко Живков — Радуловић.

По перпера 1: Милован Асов, Ђуро Николин, Петко Бошков, Благога Милов, Андрија Симов, Благога Новаков, Петко Новаков, Марко Милошев, Велиша Бошков, Симон Милов, Ђуро Перов, Гошеља Болов, Мијајло Шоњин, Васо Живков, Петко Бошков Д., Благога Мрђенов, Шо-го Мујов, Крсто Јованов, Лука Андрија, Симо Радојев, Илија Михов, Лазар Ђоков, Илија Мујов, Радован Петров, Крсто Ђаков, Ристо Милов, Петар Шуњов, Јован Ђаков, Мато Ђуров, Радован Милошев, Михо Вукотин, Периша Спахов, Ђирак Мојашев, Васо Јанков, Ристо Марков, Никола Андрија, Спасоје Бошков, Јоко Перишин, Крсто Милошев, Никола Пеков, Петар Томашев, Тодор Шуњов, Лазар Спаков, Саво Дињов, Мирко Бошков, Филип Иванов, Саво Петков, Нешо Живаљев, Драго Иванов, Марко Ђоков, Крсто Бојов, Спасоје Радојев, Крцун Дињов, Јован Радованов — Радуловић, Перо Васов Савићев.

Ојштине Ђуричковића и Дубравске:

По перпера 8: Благога Драговић.

По перпера 5: Томаш Драговић, Благога Рамовић, Васо Лазаревић.

По перпера 3: Васо Вучинић, Мићун Вуковић, Мојаш Николић.

По перпера 2: Митар Вуксановић, Илија Драговић, Мијајло Ичевић, Иван Вуковић, Спасоје Вуксановић, Лазар Николић, Томаш Вучинић, Петко Вуксановић, Филип Богетић, Гајо Николић, Глигор Вуксановић, Марко Вуксановић, Јован Вујовић.

По перпера 1: Ристан Николић, Бојиса Пешић, Јован Вуковић, Јевто Расаовић, Томица Расаовић, Илија Вујовић, Алекса Радоњић, Андрија Радоњић, Саво Николић, Анто Богетић, Периша Вуковић, Павле Расаовић, Шћепан Вуксановић, Јован Николић, Бошко Николић, Марко Николић, Симон Расаовић, Јован Пешић, Ђуро Пешић, Јаков Пешић, Савела Пешић, Раде Пешић, Ђиро Богетић, Симон Вучинић, Спасоје Вуксановић, Бошко Вуксановић, Спасоје Пешић, Груица Пешић, Илија Николић, Митар Расаовић, Видак Николић, Панто Николић, Јован Вуксановић, Милутин Вучинић, Васо Вучинић, Тијодор Вујовић, Јован Вучинић, Стеван Вучинић, Тијодор Филиповић, Ристо Драговић, Милован Вуксановић, Петар Вујовић, Марко Радоњић, Васо Вујовић, Никола Вујовић, Марко Николић, Лука Богетић, Срдан Вујовић, Максим Рамовић, Филип Рамовић, Боро Вуксановић, Велиша Вуксановић, Ђуро Вуковић, Костадин Вујовић, Раде Радоњић.

Капетанија Горњо-Морачка

Ојштина Милачка:

По перпера 2: официр Тодор Шуковић, бар. Раде Кујовић, Живко и Илија Шуковић и Божо Кујовић.

По перпера 1: Миладин, Милош, Ђуро, Стојан, Перута, Мушица, Јагош, Наво, Јанко, Радоица, Мијајло, Неђељко и Ђиро Шуковић, Спасоје и Радош Кујовић.

По 60 пара: Лакић и Ника Кујовић и Раде Шуковић.

По 50 пара: Милија Минић.

По 20 пара: Ђорђе Кујовић, Тадиша, Јован и Симо Шуковић.

Ојштина Осредачка:

По перпера 2: Милија, Секуле и Дука Машковић, Јован Лазаревић Малиша Лучић, Петко Стевановић и Машо Ђејић.

По 1 перпер: Михаило, Новак, Митар Мирко Вељо, Неђељко, Новица, Милутин, и Спасоје Машковић, Милинко, Бешо, Милун, Вуле и Михаило Јовановић, Никола, Благо и Завиша Лучић, Арсеније Милошевић, Нешко Лазаревић, Сава Стевановић, Савић Ђејић, Крсто Булаговић, Радуле Ђејић, Милан Ђејић, Радован Базовић, Периша Машковић.

По пара 80: Илија Стевановић и Петар Милошевић.

Ојштина Рашачка:

По 1 перпер: Илија, Јаков, Новица, Вуко, Вучета, Миливоје, Мијат, Бојина, Сава, Даго, Милован, Вукосав, Марко и Шћепан Клајић, Марко, Милић, Радуле, Видак, Неђељко, Јаков, Милинко, Новела, Глигор, Митар, Радисав, Драгиша и Вукосав Ђетковић, Иван Меденица.

По 40 пара: Секуле Клајић, Јовица, Ђуро и Малиша Ђетковић.

Ојштина Трновичка:

По 3 перпера: Мидо Пајовић.

По 2 перпера: Богдан Пајовић, Никола и Пурко Дуловић.

По 1 перпер: Сава, Вукашин и Митар Пајовић, Вучета, Василије, Филип, Вук и Спасоје Дуловић, Илија и Благоје Росић, Драгиша и Томица Јанковић, Јован Радуловић, Тодор Рнковић.

Ојштина Пољска:

По 2 перпера: Божана С. Драговић, оф. Јован Бојић, Миличко Кастратовић и Маринко Шуковић, учитељ.

По 1 перпер: Милија, Новица, Бојина, Живко, Неђељко, Милан, Раде и Никица Драговић, Гајо Ђокић, Коста Бијељић, Радош Шишовић, Никаш Чепић и Новак Пушељић.

Ојштина Сврчка:

По 8 перпера: кап. Ђуро и Благо Браћа Пековић.

По 5 перпера: Мијајло Јекнић.

По 4 перпера: оф. Божо Пековић.

По 3 перпера: Перута Жугић.

По 1 перпер: Јован Жугић, Богдан, Илија, Глигор и Милосав Пековић, Вукашин, Милија и Марица Чогурић, Миливоје, Петко, Нешко, Тадиша, Стојан, Петар и Милисав Јекнић.

По пара 50: Милош Јекнић.

Ојштина Редичка:

По 10 перпера: кап. Крсто Бојић.

По 5 перпера: Ђуро Јованов и Новак Бијељић.

По перпера 320: Милован Г. Бојић.

По перпера 256: Јован Оташев.

По перпера 224: Милија Шишовић.

По перпера 2: Мирко Бојић, Обрад Шишовић и Томица Чепић.

По перпера 160: Илија Војводић и Шундо Бојић.

По перпера 1: Димитрије Бојић, Симо Поповић, Јаков Поповић, Милош, Сава, Мињо и Петар Чепић, Богдан Шишовић, Миросав Секулова, Милован Бојић, Брајан Бојић и Ђорђе Драговић.

Ојштина Коњо-Јелска:

По перпера 15: Илија Н. Мандић — Дуловић.

По перпера 14: Јаков П. Мијатовић — Дуловић.

По перпера 10: Сердар Мијат Мијатовић, Перо М. Јанковић, Михаило Д. Мандић, — Дуловић, Обрад П. Дуловић.

По перпера 6: Спасоје А. Ракочевић.

По перпера 5: Оташ М. Мијатовић, Мирко М. Чогурић, Савић А. Ракочевић, Марко Р. Јекнић и Јаков Ј. Ракочевић.

По перпера 3: Тричко Ђ. Вуксановић и Филип Пековић.

По перпера 2: Новица Мијатовић, Милија Вуксановић и Мурат Јекнић.

По перпера 1: Велиша Бојић, Мирко Вуксановић, Илија Пековић, Раде Вуксановић, Јоксим Дуловић и Вучета Јекнић.

Ојштина Љевишка:

По перпера 20: Оф. Сава Драгић.

По перпера 5: Илија Р. Бекировић, Драгиша Мештер, Глигор Мучалица и Машан Мучалица.

По перпера 4: Митар Мучалица.

По перпера 2: Неђељко Дубљевић, Вуко Туовић, Неђељко Драгић и Стеван Јакшић.

По перпера 1: Мирко Драгић, Неђељко Луковац, Петар Мучалица, Пуниша Тодоровић, Мића Мучалица, Симо Данић, Сјаго Данић, Вукосав Бекировић, Тодор Драгић, Стеван Бекировић, Лука Туовић, Мирко Тодоровић, Милан Мучалица, Милован Драгић, Новица Чечовић, Шојан Ерагић, Мијајло Мештер и Периша Бекировић.

Ојштина Бојићка:

По перпера 5: учитељ Шћепан Војводић.

По перпера 3: Сава Лакетић.

По перпера 2: Милаило, Иван, Павић, Вукашин, Ђуро и оф. Милија Бојић, Милош Крковић, Јован Крковић и Милија Лакетић.

По перп. 1: Исак, Миливоје, Наод, Радоица, Вучета, Ђорђе, Мијајло, Вукосав, Крсто, Јово и Којадин Бојић, Гаврило, Секуле, Маринко, Михаило и Зека Крковић, Симо и Крсто Лакетић, Раде

С Вуксановић, Милосав Војводић, Видак Крушић и Милан Маријановић.

Ојштина Старачка:

По перпера 10: Милован Марковић.

По перпера 5: Митар Баошић, Матије Баошић, Машо Рнковић, Милија Чолевић и Бориша Рнковић.

По перпера 3: Марко С. Луковац, Миле Тодоровић, Мида Челевић и Милован Баошић.

По перпера 2: Марко Луковац, Сава Томић, Милија Томић, Миладин Томић, Новица Поповић, Радисав Тодоровић, Милош Тодоровић и Милутин Стојановић.

По Перпера 1:80: Богдан Баошић.

По перпера 1:50: Богдан Тодоровић, Симеун Луковац и Миливоје Баошић.

По перпера 1: Милован Томић, Неђељко Луковац, Вуладин Луковац, Милија М. Томић, Лука Р. Луковац, Милош Р. Луковац, Благоје Луковац, Новица Томић, Миладин Луковац, Стана И. Луковац, Радован Томић, Сава В. Драговић, Тричко Драговић, Матије Драговић, Периша Поповић, Гале Куковић, Лазар Луковац, Лудо Луковац, Матије Луковац, Мијаило Стојановић, Миливоје Тодоровић, Васил Тодоровић, Богдан Тодоровић, Вукосав Рнковић, Зеко Рнковић, Антоније Кикојевић, Ђорђе Тодоровић, Бећир Тодоровић, Станко Тодоровић, Груица Томић, Стеван М. Томић, Радоје, Неђељко Раде М. Баошић, Раде Р. Баошић.

По пара 90: Ђорђе М. Драговић.

Ојштина Пожњанска:

По перпера 1: Радоје Марковић, Радован М. Луковац, Ђетко Пејов, Секуле Луковац, Шћепан Перов, Јаков Мујовић, Живана Лазаревић, Нешко Букулић, Лудо Букулић и Секуле М. Марковић.

По пара 50: Мрдеља Булатовић, Секуле Булатовић, Вукашин Рнковић, Милинко Рнковић, Милан Мујовић и Новак Мујовић.

По пара 40: Мишур Булатовић, Андрија Булатовић, Радивоје Букулић, Вукосав Букулић и Драгиша Букулић.

По пара 30: Радош Кадић.

По пара 20: Мирко Мујовић, Милосав Букулић и Мујо Букулић.

Ојштина Горазданска:

По перпера 16: Марија Бр. Ацића и Вуле Бр. Ј. Ацића.

12 перпера: Стојан Л. Ацић.

10 перпера: Андрија Лучић.

По перпера 5: Вукосав Бр. Ј. Ацић, Ристо, Павле, Јевто — Мићановић, Сава, и Милутин — Бакрач, Милутин, Танасије — Гломазић, Антоније Мићановић.

По перпера 4: Михаило Бр. Ј. Ацић, Стојан Лучић.

3 перпера: Василије Бр. Ј. Ацић.

По перпера 2: Божо, Росанда, Милица — Ацић, Вукашин Симоновић, Мишо Бакрач, Милета Блечић, Јоле Мићановић, Никола Дамјановић, Раде Веруновић, Грубан Дамјановић, Тимо Бакрач, Павле Лучић.

180 пара: Перко Маџар.

По перп. 1: Благоје Божовић, Ристо и Јаков — Ацић, Вуле Ниншевић, Шурко Јоковић, Божо, Димитрије — Мићановић, Радуле Јојић, Јован Б., Јован Ил., Мирко, Неђељко, Тома — Гломазић, Јовица, Обрад — Дамјановић, Милан, Анађије — Блечић, Јовица Бакрач, Крсто Лубурић, Јоле П. Цицмил, Шоро Баланић Ђого Маџар, Живко, Стеван — Гојковић, Лука Блечић.

Ојштина Мартињска:

6 перпера: Васо Митрић.

2 " Бошко Кокановић.

1 " Ристан Огњеновић.

Ојштина Руданичка:

25 перпера: Шћепан Пејовић.

По перпера 20: Илија Марић, Иван Благојев.

17 перпера: Максим Гогић.

По перпера 10: Пејо, Јоша — Пејовић.

По перпера 5: Илија Ј. Пејовић, Мирко Машуловић.

По перпера 3: Којо Благојевић, Лука Гутовић, Иван Ђикановић.

По перпера 2: Петар Николић, Тодо Априцовић.

По перпера 1: Мушо Николић, Јован, Вилоје — Априцовић.

Ојштина Брезанска:

21 перпер: Илија Дурутовић.

По перпера 20: Јаков Дурутовић, Милош Јововић.

15 перпера: Митар Врачар.

По перпера 5: Максим Врачар, Јоле Ђурковић, Ђурко Тодоровић, Јован Јововић, Симо, Машан, Тодо — Дурутовић, Јоле Тодоровић.

4 перпера: Антоније Ђурковић.

По перпера 2: Јово Шуџур, Ђурко Ђикановић, Роса Недић, Стеван Јовићевић.

1 перпер: Стеван Н. Јововић.

Ојштина Смерчанска:

По перп. 2: Радоица, Каро — Тадић.

Вуле, Сава, Вукадин, Ђио — Цицмили.

По перпера 1: Милован Тадић, Алекса, Симо, Драго, Мићан — Цицмили, Пајо Костић.

50 ока жита: Ташо Тадић.

По 40 ока жита: Зеко, Амза — Тадићи и Дрека Јововић.

По 30 ока жита: Кречко Тадић, Тома Јововић.

По 20 ока жита: Милутин Тадић, Јевто Тадић.

По 15 ока жита: Милан Др., Спасоје, Милан Кејов, Јакша Г. — Тадићи.

По 13 ока жита: Тодор, Ристо — Цицмили.

По 10 ока жита: Обрен М., Секуле, Сава — Тадићи, Милован Јововић, Ђорђе, Тимотије, Спасоје, Дрока — Цицмили.

По 6 ока жита: Ђорђе М., Стеван, Тома — Тадићи.

По 5 ока жита: Шуро, Неђељко, Мирко, Јован, Благоје М. — Тадићи.

По 4 ока жита: Тодор, Новица — Тадићи.

По 3 ока жита: Амза, Томо — Тадићи.

Ојштина Милошевска:

560 перпера: Ђорђе Осмаић.

5 перпера: Мирко Васовић.

4 перпера: Андрија Ђођић.

3 перпера: Марко Ђаласан.

250 перпера: Стеван Ружић.

По 2 перпера: Рњица, Мирко, Новица — Ацић, Новица, Мирко — Осмаић, Лазар Ружић.

По перпера 1: Радован Осмаић, Илија, Јовица — Ђођић, Божо, Илија, Обрад — Ацић, Стојан Васовић, Божо, Гале, Милан — Ђапић, Мирко Ацић, Јевто Осмаић.

По 20 ока жита: Глигор, Илија — Љешевић, Мијаило Осмаић, Живко Васовић.

10 ока жита: Ристо Васовић.

По 6 ока жита: Малиша Ђаласан, Симо Ацић.

По 5 ока жита: Милутин Љешевић, Кречко Осмаић, Милош, Петар, Тодор — Ђаласани, Живко Ђађић, Васил Ђапић, 4 ока жита: Мато Ацић.

По 3 ока жита: Стака Ацић, Стеван Осмаић, Спасоје Ђаласан.

Ојштина Стањанска:

14 перпера: Милош Бајагић.

40 ока жита: Гале Кандић.

30 ока жита: Јовица Кулић.

26 ока жита: Лазар Голубовић.

По 25 ока жита: Пињо Ђук, Анто Априцовић, Станко Априцовић.

По 20 ока жита: Бојо Кандић, Рњица Тувегић, Јаков Радоић, Спасоје Ацић, Павле Симуновић, Пејо Априцовић, Мато Тијанић.

По 15 ока жита: Јован Радоић, Пајо Саво — Априцовић.

15 ока жита: Косто Жуковић.

13 ока жита: Митар Симуновић.

По 10 ока жита: Ђорђе Кандић, Мићан Перо — Тувегић, Максим Тијанић, Митар, Јован — Бајагић, Вуле Симуновић, Симат Шулић, Костадин Сукновић, Антоније Сукновић, Гаврил Кулић, Лазо Ацић.

По 7 ока жита: Раде Симуновић, Бојо Тијанић.

По 6 ока жита: Раде и Ђурко Бајагић, Милета Косанић, Филип Ђук, Новак Сукновић.

По 5 ока жита: Радован, Мирко — Бајагић, Илија Априцовић, Митар Ђук, Јован Ђук, Максим Кандић, Шћепан Симуновић, Машан Симуновић, Марко Ацић.

По 4 ока жита: Лазар Жуловић, Алекса, Сава и Раде — Априцовић.

По 3 ока жита: Петар Тијанић, Раде Радоић, Лазар, Илија и Живко Симуновић и Томо Сукновић, Јездо Шумић, Машо Жуловић.

Капетанија Пл.-Пивска

Ојштина Учанска:

По перпера 480: Милан Мирковић, Ристо Миличић, Милан Крунић.

Перпера 336: Ђоко Миличић.

Перпера 240: Саво Крунић.

Перпера 160: Милован Ушћумлић.

По перпера 1: Радоје Кулић, Божо Крунић.

Пара 96: Шурко Крунић.

Пара 80: Млађен Крунић.

Капетанија Голијска:

Перпера 4: Манојло

По перпера 3: Никола Дубљевић, Петко Делић.

По перпера 2 80: Милун Дубљевић, Вукосав, Мијајло, Сава, Божо и Сава Недићи; Радован, Јолица, Вуко и Богдан Делићи.

Перпера 2-24: Ђорђе Недић.

По перпера 2: Мијат Недић, Видоје Радовић; Лазар Гаговић.

Перпера 1-96 Арсеније Гаговић.

По перпера 1-40: уч. Арсеније Дубљевић, Станиша Радовић, Гајо и Костадин Делићи.

Перп. 1-12: Спасоје Дубљевић.

По перпера 1: Марино Дубљевић, Милован Врачар, Симо Бајовић, Јоко Таловић.

Ојштина Пишчанска:

По перпера 20: Никола Кецојевић и Дука Шкиљевић.

По перпера 15: Ђеросим Кецојевић.

По перпера 12: Миладин Кецојевић.

По перпера 10: Трипко, Шћепан, Мијат и Милић Кецојевићи.

По перпера 8-75: Шћепан Делић.

По перпера 6: Перко Кецојевић.

По перпера 5: Јоко и Миланко Мићановић, Илија Кецојевић, Петар Цицил, Шћепан Шипчић и Радул Воиновић.

По перпера 4: Н. Н.

По перпера 3: Максим Кецојевић.

По перпера 2-50: Радован Кецојевић, Јоко и Раде Шипчићи.

По перпера 2-20: Крсто Сочича.

По перпера 2: Тома Јоковић, Нешко Кецојевић, Шћепан Дубљевић, Илија и Ристо Јојић, Јован Вуковић и Никола Шкиљевић.

По перпера 1-25: Јеремије Кецојевић.

По перпера 1-10: Милован Богдановић.

По перпера 1: Ђорђе Кецојевић и Шурко Јојић.

РАЗНЕ ВИЈЕСТИ

Људске расе. У Лондону је ових дана одржан конгрес раса, на којем су учествовали сви учени људи појединих раса на земаљском шару. Било је на њему и Словена: Руса, Пољака, Чеха, Бугара. Не знамо, да ли је ко од Срба судјеловао на том конгресу.

Професор Јашченко из Јурјева предавао је о значају Русије у узајамном зближавању истока и запада. Др. Земенхоф из Варшаве препоручивао је свој изум „Еспаранто“ за међународни језик. Сви су говори унапријед већ били оштампани у једној књизи од 500 страна и раздани учесницима на конгресу. Највише су пак занимали говори о кардиналним питањима о једнакости и неједнакости раса о том, како утиче укрштање раса на душевну способност измијешаних покољења, о значају климе на боју човјечјег тијела, о међународним зајмовима, трговима, лихви, о пресељавању, о покрету за вјечним миром, о вјерским мисијама и т. д.

Главну расправу изазвали су представници Нијемаца и Јевреја. Нијемци су за цијело вријеме тврдили, да је за постизање мира најбољи начин староримско начело: si vis pacem, para bellum.

Присталице француске школе међународног права придржавали су се начела, да је наука већ прешла преко питања о неједнакости раса и да су оне расе, које држе за нецивилизоване или полуцивилизоване, као нпр. Кинези, у некојим грамама живота културније много више, него ли народи Западне Европе и Американи.

На основу тога изразила је антрополошка комисија мишљење: да је сав људски род једног и истог поријекла и да ни једну расу не смијемо сматрати нижом и ближем животињама од осталих. Разлика у расама доласи од социјолошких и психолошких узрока, а у етичком схватању нема је. Не смијемо казати, да је морал једног народа више од морала другог народа, пошто је појам о моралу релативан.

При изради мишљења о једнакости раса нарочито су се истицали Словени, а особито Чеси и Бугари. Сви су настојали да се што прије сазове трећа хашка конференција и да се остваре нарочите комисије, које ће да измире некоје народности са владом, са којом се боре.

ТЕЛЕГРАМИ

Фијума, 28. августа. Црногорски Краљ стигао је овдје на поноћи на јахту Румија. Овдашње поморске власти поздравили су Краља, који није остављао јахт. Јутрос је Краљ отпутовао за Абацију, одакле ће се повратити у Црну Гору.

Солун, 28. августа. И ако влада велика узрујаност међу Арнаутима из Ђаковице, Пећи и Дебра, ипак је министар војни издао наредбу да војска не узима никаквог учешћа, услед тога да се не изазову нове компликације.

Цариград, 29. августа. Проносе се гласови да је министар унутрањих дјела дао оставку. — Овдје је констатовано јуче 30 случајева колере, од којих су били 15 смртни.

Трст, 29. августа. Црногорски Краљ Никола стигао је овдје из Фијуме.

Петроград, 29. августа. Црногорски Књаз Петар отпутовао је.

Солун, 29. августа. У Солуну је констатовано 40 случајева колере, од којих су 30 смртни. У Пећи је констатовано 17 смртних случајева колере, у Манастиру 21, у Новом-Пазару 12, у Купрулу 3, у Гуменци 2, у Касторији 5, у Казани 4, у Берату 11 и у Охриду 8.

Трст, 30. августа. Црногорски Краљ оставио је јуче свој јахт и учинио доста велику штету на аутомобилу. Данас је Краљ био на аутомобилу у царском двору „Мирамаре“, а вечерас се вратио на краљевски јахт.

Беч, 30. августа. Црногорски Књаз Петар стигао је овдје из Петрограда.

Букурешт, 30. августа. У Брајили су констатована 3 случаја колере, од којих су 2 смртна.

Цариград. 1. септембра. Овдје су констатовани 24 случаја колере, од којих су 22 смртни.

Беч, 2. септембра. Црногорски Књаз Петар отпутовао је у Трст.

Солун, 2. септембра. Захваљујући строго предузетим мјерам, за потоња 24 часа била су само 2 случаја колере. — Из унутрашњости такођер стижу повољнији гласови.

Списак странаца приспјелих на Цетиње од 27. августа до 3. септембра 1911. год.

Гранд Хотел: Л. Дугос с г-ђом, г-ђа Гантерет, Д. Морган, г-ђа Мосоу, М. од Мантарлот, г-ђа Фогорд, Г. Гелини, чланови француског друштва „Лубин“ из Париза; М. Претман-Невлан, посланик из Лондона с г-ђом, Едуард и Јулије Паницер, трговци из Пеште, Е. Манастериоти, приватијер из С. Ријеке, Светозар Јосимов, трговац из Беча, Ф. Фолцшухер, чиновник из Аусбурга, Ј. Б. Јенхакен, чиновник из Бреслауе, Х. Валтерс, чиновник из Аусбурга, В. Трибе, студент из Берлина, д-р. Милан Ђурчин, професор из Биограда, Г. Робертс, приватијер из Њу Јорка, Х. Стовел, приватијер из Њу Јорка, В. Хеугак, чиновник из Теплице с г-ђом, А. од Шерлемберг, професор-Г. Гертранда, чиновник, барон Крјуф, по, винар, сви из Холандије, С. Акујама, прив. С. Ачитутски, прив. оба из Токија, барон де Кроце с г-ђом, приватје из Париза, барон Брумонт, приватје из Париза, г-ђа бароница Рогер из Париза, г-ђа Контеса де Лигалас из Париза, Ј. Милер, инжењер из Берлина, Н. Калавријас, новинар из Атине, г-ђица Е. Равић, љекар из Трста, Ђ. Жуткић, трговац из Котора, Д. Перчиновић, трговац из Котора, М. Перковић, трговац из Новог, г-ђа С. Пружат из Новог, С. Јосимовић, трг. из Беча, К. Томлијевић, трг. из Дубровника, Д. Таусиг, прив. из Беча с г-ђом, А. Неделик, прив. из Беча с г-ђом, Ј. Ројме, прив. из Париза, д-р С. Перфус, љекар из Аусбурга, г. Фишер, трговац из Аусбурга, К. Восел, љекар из Аусбурга, М. од Бланса професор из Лајпцига са г-ђом, г-ђа Е. Лони из Лондона, В. Алмериси, трговац из Барија, В. Мартин, приватје из Колмонтена са г-ђом, Ј. Козфос, студент из Беча, С. Хорти, инжењер из Лондона с г-ђом, д-р С. Купфер, љекар из Висбадена с г-ђом, Н. Нираслов, адвокат из Москве, Е. од Вердрос, официр из Котора, Ф. Рапац, апотекар из Волфебрга, К. Алтел, приватје из Беча, С. Ђурчић, новинар из Биограда.

Рајнвајн: Јосиф Земица из Луберце, Емил Шпатни, новинар из Прага, Г. Мелцер, чиновник из Беча, О. Антонин, чиновник из Беча, С. Баричић, посједник из Задра, Ј. Јурнол, свештеник из Шкотске, Ј. Грујар, монтер из Аустрије, Ф. Новотини, монтер из Аустрије, В. Катиноне, инжењер из Беча, Х. Моравек, чиновник из Салибурга, С. Динер, чиновник из Салибурга, К. Растир, чиновник из Прага Р. Боснић, посједник из Лустнице, Ђ. Трипчевић, посједник из Лустнице, Ж. Перо, трговац из Тивта, М. Битен, трговац из Тивта, Н. Стамчић, трговац из Тивта, Ђ. Момелкур, љекар и Белгије с г-ђом, И. Ербанек, чиновник из Беча, Р. Бријеце, љекар из Беча са г-ђом, О. Кун, инжењер из Беча, Е. Јарковић, посједник из Кона с г-ђом, О. Кримбајм, чиновник из Граца, Асим беј чиновник из Цариграда, А. Штаубасер, чиновник из Беча, Ф. Будимски, чиновник из Беча, Х. Вајсенгер трговац из Тирола.

Званични огласи

ДРЖАВНИМ СТИПЕНДИСТИМА у иностранству

Како многи од стипендиста овога Министарства још нијесу послали увјерење о свом успјеху и владању у школи према министарској наредби од 23. јула т. г., П. Бр. 2438., то се и овим путем посљедњи пут опомињу да то учине одмах, а најдаље до 20. септембра ове године.

Ко ни у овом року не поступи према горњој наредби, одузеће му се стипендија.

П. Бр. 2920. Из канцеларије Министарства Просвјете и Црквених Послова, 27. августа 1911. год., Цетиње. 1,3

ОБЈАВА

Министарство Финансија и Грађевина — Одјељење за Грађевине и Саобраћај — издаје на лицитацију инсталацију парног гријања за Болницу „Данило I.“ и Истражни затвор на Цетињу.

Лицитација ће се извршити на дан 8. септембра ове године, до кога дана сви они, који би жељели подузети поменути радове било за Болницу, било за Истражни Затвор, нека поднесу овоме Министарству своје најниже писмене понуде, заједно са односним плановима и објашњењима.

Инсталација гријања има бити на пару а на ниску пресију (garage a bassa pressione) а за Болницу има бити осим гријања за одјељења, успостављен још један систем за гријање воде, која ће служити за салу за операције и за друге болничке потребе.

Понуде имају бити једне за сав материјал франко Цетиње и технички монтаж изузев зидарске радове, а друге са зидарским радовима.

Рок довршетка рада оставља се најдаље до 1. новембра ове године.

Ако лиферант не би био сам стручњак за овај рад, дужан је поднијети гаранцију од неке познате фирме која се бави овим пословима, за солидно извршење рада.

Министарство задржаје себи право да рад уступи ономе, ко буде најповољније услове и односне планове поднио и у кога имаде више повјерења да ће као стручњак рада солидно извршити, а истовремено да рад не уступи ниједном понудиоцу ако не би понуђене цијене и услови били повољни за Министарство.

Број 2429. Из канцеларије Одјељења за Грађевине и Саобраћај, 25. августа 1911. г., Цетиње 2,2

ОГЛАС

Биће потребито за одјељења овог суда и за истражни затвор идуће зиме 120000 килограма дрва.

Дрва ће бити букова.

Продаваће се у комадима (изданицама и цјепаницама) дугим од једног до једног и по метра, а тешким од једног до пет килограма највише.

Лицитанти ће имати положити по 300 перпера кауције за обезбједу извршења уговора обвезе у готову новцу, картама од вриједности, или сигурном јемству.

Предузимач ће бити дужан издати 1/3 дрва најдаље до 15. октобра, 2/3 на 15. новембра ове године, а 3/3 на 1. фебруара 1912., на које рокове ће примати новце у једнаким количинама.

Дрва ће се примати на државну мјеру.

Лицитираће се на један товар (сто педесет килограма).

Дрва ће се погађати и на кубичне мере са означеном тежином по комаду.

Требаће сто и чегрдест кубичних метара правих и добро сложених дрва.

Од ова два начина продаје издавања дрва бираће суд према изјавама лицитанта на дан продаје.

Ко би желио предузети издавање поменути количине дрва према наведеним условима, нека се пријави у канцеларију потписатог суда 11. септембра 1911. у 8 сати прије подне, гдје ће се држати јавна лицитација по реченом послу, и издавање дрва уступити понудиоцу најниже цијене у 3 сата послије подне истог дана, ако дође виши број лицитаната.

Број 813—VII—1911—17.

Шавник, 22. августа 1911. год.

— Краљ. Обласни Суд —

Предсједник,

С. Радуловић.

ОГЛАС

Михаило Келов Перић из Орахова, капетаније Горњо Кучке, јавио се потоњи пут својој породици у мјесцу фебруару т. г. из Принц Руперт у Канади, те како се о истом ништа више не зна, то се моли свако ко би што о поменутом знао, да изволи обавијестити што прије ово Министарство.

Број 3620. Из канцеларије Кр. Министарства Иностранних Дјела, 31. августа 1911. на Цетињу. 1,3

ОБЈАВА

Овим се ставља до знања заинтересованима, да ће се пријавни испити кандидатама за ступање у Николајевски Краљевски Кадетски Корпус извршити при Комадама Дивизија.

Ради тога се имају пријавити команди дотичне дивизије кандидати:

а) из I. дивизијског округа — на Цетиње 1. септембра т. г. у 8. сати прије подна;

б) из II. дивизијског округа — у Подгорицу 3. септембра т. г. у 8. сати прије подна;

в) из III. дивизијског округа — у Никшићу 5. септембра т. г. у 7. сати прије подна;

г) из IV. дивизијског округа — у Колашин 7. септембра т. г. у 6. сати и 30 минута прије подна.

Број Р—3413—К—47. Из канцеларије Краљ Министарства Војног, 19. августа 1911. год. Цетиње. 3—3

ОБЈАВА

Министарство Финансија и Грађевина — Одјељење за Грађевине и Саобраћај — одржаће у неђељу 15. септембра т. г., јавну лицитацију у канцеларији царинарнице на Даниловом-граду, за набавку око 4000 кубних метара тученога мулоза за насип пута од Грба до Данилова-града.

Продаја мулоза извршиће се дјелимично на секције, а рок предаје мулоза на поменутој линији пута одређује се најдаље до 15. новембра т. г.

Лицитанти ће дужни бити предати кауцију 30% од вриједности подузетог рада у готову новцу или непокретности. Непокретност има бити таксирана у надлежном капетанском или општинском суду о трошку подузимача.

Остали ближи услови сазнаће се на дан лицитације.

Број 2414. Из канцеларије Одјељења за Грађевине и Саобраћај, 24. августа 1911. Цетиње 2,3

ОБЈАВА

Овим се чини на знање, да ће се у неђељу 18. септембра држати јавна лицитација у канцеларији Команде Дивизије на Цетињу, за издавање потребне количине хљеба завојску при истој, почињући од 1. октобра ове, па до 30. априла идуће 1912. године.

Сви они, који желе лицитирати нека се означеног дана пријаве реченој команди у 9 сати прије подне, кад ће лицитација и отпочети, а закључиће се у 11 1/2 сати истог дана прије подне и уступити понудиоцу најниже цијене, ако ова за Министарство буде повољна.

Лицитанти су дужни положити као кауцију у готовом новцу перпера 2000 или у непокретном имању перп. 4000. Уложена кауција у имању мора бити слободна од ма каквога дуга и као таква судом ојверена, иначе њен подносилац нема право лицитирати.

Подробни услови могу се виђети у канцеларији команде за вријеме од 8. септембра па до дана лицитације.

Број Р. 3654. Број Одсјека 1133. Из канцеларије Админист. Одсјека Краљ. Министарства Војног, 1. септембра 1911. г., Цетиње. 1,3

Службени огласи

ОГЛАС

У извршењу пресуде Краљ. Обл. Суда у Никшићу од 25. јуна 1911., број 2531—IV—1911—606.

Износи се на јавну продају доље описата непокретност Митра Лазарева Вулаковића из Загорка, за наплату дуга Риста Милатовића из Вражегрмаца, која је процијењена перпера 900.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда.

За продају су одређени три рока: 29. септембра, 29. октобра 1911. и 29. фебруара 1912. године, од 8 прије подне па до 5 сати посље подне.

На првом року непокретност неће се уступити испод процијењене вриједности, на другом року хоће и ниже, али не испод 2/3 процијењене вриједности, а на трећем року непокретност ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Сваки је лицитант дужан положити јемство 10% процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, као и сви они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

1 рало, 3/4, 1/4 и 1/10 оранице у једном комаду звано „Крвавин“, земља је средњег лумера; а граници: од истока и југа пут, од запада виноград Тома Пајовића, а од сјевера земља Крста Вулаковића.

Број 369—210—1911.

Богетићи, 27. августа 1911. год.

Краљ. Капетански Суд, кап. Мирчета Мијушковић.

Р. 200, број 720, 1,1

ОГЛАС

У извршењу наредбе Кр. Обл. Суда у Подгорици од 2. јула т. г., број 2934—IV—1911—1501. са овим се износи на јавну продају доље описане непокретности Радоја В. Оташевића из Рака, за дуг Ђока Б. Мијовића из Бара, која је непокретност процијењена перпера 2.400—

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда. За продају се одређују три рока и то: 20. септембра, 20. октобра 1911. и 20. фебруара 1912., у три сахата послје подне.

На првом року непокретност се неће уступити испод процијењене вриједности, на другом року хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки је лициант дужан положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Са овим се позивају сви они, који имају какво реално право на непокретност, право прече купње, да се суду пријаве прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

Рала оранице 2 $\frac{3}{4}$, коса ливаде 1, листобера горе 5, звано мјесто „Углови“: граници: од истока комун, од запада Илија Савов, од сјевера Миљан Јоков, од југа пут.

Број 703—375—1911.

У Дољанима, 20. августа 1911. г.

Капетански Суд,
Р. 190, бр. 707, 1,1 капетан Кр. Л. Ивановић.

ОГЛАС

У извршењу пресуде Краљ. Обласног Суда у Подгорици од 10. маја 1911. год., број 2399—IV—1911—482 — износи се на јавну продају доље описане непокретности Пуга Бећирова Станковића из Брајовића, за наплату дуга Сава Бошковића, односно његовог пуномоћника Благоте Радуловића; — процијењена перпера 1417 и 70 пара.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда. За продају су одређени три рока и то: 19. септембра, 19. октобра ове и 19. фебруара 1912. год., у 11 сахата прије подне.

На првом року непокретност се неће продати испод процјене, на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процјене, на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Лицитанци су дужни положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, као и сви они, који имају право прече купње, да се пријаве потписатом суду прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

2. $\frac{2}{4}$, $\frac{1}{16}$ и 27 квадр. метара оранице у „Крушчицу“ у једном комаду; граници: од сјевера земљом Вукала Никова, југа Радована Рашкова, истока истога Радована, од запада имовином истога дужника.

Број 606—98—1911.

Доње-Село, 19. августа 1911. год.

Краљ. Капетански Суд,
Р. 196, бр. 710, 1,1 кап. Н. Драговић.

ОГЛАС

Сагласно пресуди Кр. Вел. Суда од 30. марта о. г., број 757—IV—1911—301. Износи се на јавну продају доље описана непокретност Мила Ј. Мартиновића из Никшића, за измир дуга Мила Кр. Мартиновића из Дуге, која је процијењена перпера 2900. — Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда. — За продају се одређују три рока: 20. септембра 20. октобра ове 1911. године и 20. фебруара 1912. године, од 2 до 5 сати посље подне.

На првом року непокретност неће се уступити испод процијењене вриједности, а на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ од процијењене вриједности, на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Лицитанци су дужни при иканту положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, дужникови повјериоци и они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије првога рока продаје.

Опис непокретности:

Једна кућа једно-бојна са припадајућим правом са три одјељења, која се налази у вароши Никшић; у границама: од истока и сјевера кућом и башчом дужника Мартиновића, од запада улицом, која води к манастиру, од југа кућом и башчом Мила Станковића.

Број 646 ех 1911—1910—83.

Никшић, 30. августа 1911. год.

Општински Суд
за председника, судија,
Р. 204, бр. 727, 1,1 Марко Слијепчевић.

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Анете Ракове Миљеновића из Плата, извршиће се на дан 2. новембра 1911. године у три сахата послје подне.

Вићи оглас овог суда у броју 21. „Гласа Црногорца“ — од 14. маја тек. год.

Број 1529—654—1910.

Трешињево, 29. августа 1911.

Кр. Капетански Суд,
Р. 52, бр. 723, 1,1 кап. Симо Ђ. Кривокапић.

ОГЛАС

На основу наредбе Кр. Обласног Суда из Подгорице, од 18. августа 1911., број 3553. — Износи се на јавну продају доље описане непокретности Божиње В. Никезића из Безијова, за дуг Миљана Н. Ивановића из Дољана. — Процијењена перпера 860.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда, за коју се одређују три рока: 10. септембар, 10. октобар ове 1911. и 10. фебруар 1912. год. у 10 сати прије подне, — на првом року неће се непокретност продати испод процијењене вриједности, а на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процјене, а на трећем року непокретност ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Сваки је лициант дужан положити јемство 10% процијењене вредности. Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право и сви они, који имају право прече купње.

Опис непокретности:

1) зв. мј. „Дубравице“, $\frac{2}{3}$ оранице, $\frac{1}{8}$ ливаде и 2 листобера горе у једном комаду; граници: од истока Ђиро Паунов, од југа и запада Митар Новов, а од сјевера Ристо Паунов. — Процијењене перпера 450—

2-го зв. мјесто „Веља долина“, $\frac{1}{4}$ оранице; граници са свију страна општински комун. — Процијењена перпера 160—

3-ће зв. мјесто Широкови-до“, $\frac{1}{4}$ и $\frac{1}{8}$ оранице; граници од истока: југа и запада Илија Са-

вов, а од сјевера Митар Новов. — Процијењен 250 перпера—

На Безијово, 25. августа 1911.

Капетански Суд,
Р. 217, бр. 715, 1,1 кап. В. Никић.

Приватни огласи

КЊИЖАРА
Мартиновића и Иванишевића
НА ЦЕТИЊУ

потпуно је снабђевена свима школским и ђачким потребама (тражите каталог).

— Уџбенике само одобрене набавља.

Поруџбине из унутрашњости тачно и одмах извршује.

Узевши под закуп

Књиговезачку Школу и Радионицу

прима на повез књиге, протоколе и др. израђујући их солидно и брзо уз сасвим умјерене цијене.

П. п. бр. 417, 2,3

ЦРНОГОРСКА БАНКА НА ЦЕТИЊУ

ставља до знања свима својим акционарима III. IV. и V. кола, да је уплата акција отпочела од 1. јула т. год. и да се иста већ у велико врши, те са овим позива и оне акционаре, који још са уплатама нијесу отпочели, да приступе неодложној уплати, како не би подлегли плаћању затезне камате, чинећи им на знање да је сваком резервиран онолики број акција колико је који желио и уписао.

П. п. бр. 660, 4,8

КУЋА у катунској улици бр. 80. тако звана „Бирарија“, издаје се под офит, од 1. октобра текуће године.

Цетиње, 19. авгус. 1611. Обратити се Боку Пјетри

Р. 25. бр. 700. 2,3

АСИКУРАЦИОНИ ЂЕНЕРАЛИ
(ASSICURAZIONI GENERALI)
У ТРСТУ
ДРУШТВО ОСНОВАНО 1831. ГОД.
ГАРАНТНИ ФОНД
КР. 366.829.741'68,
Обезбјеђени капитал на живот до краја 1909. износио је:
КР. 1.034 МИЛИЈОНА
Црногорска Банка на Цетињу је главно заступништво за Краљевину Црну Гору.
те се за осигурање може свако обратити било њој, било њеним филијалама и заступништвима у унутрашњости, било пак банчином подзаступништву за Никшић и околину: Никшић. Тргов. Акц. Друштву.
Друштво прима обезбјеђења живота уз најповољније услове и са свим умјереним премијама.
Assicurazioni Generali — Трст.
П. п. Бр. III6, 11,12

800 ОСАМ СТОТИНА ДОЛАРА 800

„СРПСКО-ЦРНОГОРСКИ САВЕЗ“
у
СЈЕДИЊЕНИМ ДРЖАВАМА СЈЕВЕРНЕ АМЕРИКЕ
са сједиштем у ЧИКАГУ—ИЛИНОИСУ.

Даје нашљедницима свога умрлога члана	4000	перпера
За потпуну осакатнину плаћа	4000	„
За изгубљено пола стопе од обадвије ноге	4000	„
За изгубљене прсте од обадвије руке	4000	„
За изгубљену једну руку (или пак све прсте њене)	3000	„
За изгубљено пола стопе од једне ноге	2000	„
За изгубљено око	2000	„
За умрлог законитог брачног друга — члан-ица прима помоћ	1500	„
За прст палац од руке	750	„
За сваки остали поједињи прст	500	„
Српско-Црногорски Савез прима под своје окриље сваког брата Србина и сестру Српкињу, без разлике вјере, с обзиром, на извјесне захтјеве, које сваки онај који жели постати чланом овога Савеза мора испунити.		
Препоручује се свој браћи, која долазе овамо, да ступају у Српско-Црногорски Савез, гдје ће наћи братску помоћ у свакој нужди и невољи. Познато је свакоме у домовини нашој, колико је сиротињских суза овај наш Српско Црногорски Савез отро?..		
Српско-Црногорски Савез има своје одјеле по свима већим мјестима Америке, те сваки онај, који је члан његов, не може пострадади од разних шарлатана, са којима ова земља обилује.		
Обратите се из домовине за све потребито, Српско Црногорски Савез радо ће Вам бити на услузи.		
Адреса Главне Управе Српско-Црногорски Савез у Сједињеним Државама Америке:		
Енглески: Servian Montenegrin Alliance of United States of America		
134. E. Van. Buren str.		
Chicago Ill. U. S. of America.		
П. п. бр. 834, 12,18		

За наступајућу школску годину добили смо у великој количини свих потребних уџбеника и других ђачких потреба.

Књижара
Ш. Г. ЛАНОВИЋА у Никшићу.
П. п. бр. 716, 1,4

НА ЗНАЊЕ. Моју кућу, која се налази у Катунској улици број 82., са 20 одјељења, дајем под офит, било посебно одјељења било у цјелости.

За подробнија обавјештења обратити се потписатој.

Цетиње.

Ивана Никичина
Ражнатовић.
Р. 34, бр. 417, 1,3

ОБЈАВА

Мој хотел у Никшићу на угледној пијаци издајем под закуп. За услове упитати.

Никшић, јула 1911.
Миле Макриде.
П. п. бр. 646, 6,6

НА ЗНАЊЕ поштованом грађанству, да сам моју обућарску радионицу снабдио са: најбољим врстама разних кожа, свима врстама масти за чишћење обуће, осталим потребама за обућу и зимским руским чувеним галошама, које дајем умјереним цијенама. Поруџбину извршујем брзо и солидно.

Цетиње, 19. августа 1911. год.

С поштовањем:
Мило Радов Иванишевић.
Р. 50, број 708, 2,2

НА ЗНАЊЕ

Мој син Марко, стар 20 година, прије неђељу дана отумарао је некућ у свијет, без мога — или моје фамилије — знања и одобрења.

Пошто је исти без нужде, против моје воље и могуће недозвољеним исправама пошао, то на основу чл. 696. Општ. Имов. Законика извјештавам свакога, да ја нећу никоме одговарати, ако би Марко учинио каквих дугова, пошто је и до сад свој дио истрошио и просуо својим првашњим тумарањем.

Улцињ — (Братица).

Р. 76, бр. 697, 3,3 Петар Лека Добрецовић.

ЦРНОГОРСКИ ТРГОВЦИ
тражите само прави

П. п. број 423, 10,52

Јављамо сродницима, пријатељима и кумовима, да ћемо давати годишњи парастос нашем незаборављеном сину

† ПЕТРУ

у недјељу 18. септембра ове године, у 10 сати пред подне, у храму Св. Николе у Ст. Бару.

Ожаловљени отац:
кан. Крцун Војводић с породицом.
Р. 40, бр. 728, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти моје никад незаборављене супруге

† МАРИЈЕ

која се послје врло кратког боловања, 27. августа ове године, у 30-ој години свога млађаног живота, пресели у вјечност, не могу пропустити, а да овим путем не изјавим срдчану благодарност докторима: г. г. Иличковићу, Матановићу и Огњеновићу, који не жалише труда око покојнице за спас њезиног живота.

Особита хвала нека је грађанству вароши Цетиња обојега пола и становницима из околине, који покојницу у великом броју до вјечне јој куће испратили и тиме ми бол олакшаше.

Хвала незаборављена Крсту Јовановићу овдашњем пекару, који на одар покојнице положи вијенац.

Срдчна хвала г. Шпиру Милићу из Улциња моме куму и г-ђи Анђи М. Јовановић из Котора на њиховом срдчаном брзојавном саучешћу.

И по други пут срдчна хвала свима и свакоме, који ми било писмено, брзојавно или иначе указаше своје искрено саучешће.

Цетиње, 1. септембра 1911. г.

Ожаловљени супруг:
Р. 148, бр. 725, 1,1 Саво М. Николић—Куч.